

Betreft: Reactie op de initiatiefwet invoering leerrecht

Welke gevolgen voorziet u waarin dit wetsvoorstel nog niet voldoende voorziet.

Geachte overheid,

Het wetsvoorstel in de huidige vorm biedt geen ruimte voor een andere invulling dan leerrecht in een school, nadat een kind naar school is gegaan. Daarbij wordt leerrecht onder de leerplicht gehangen, die valt onder het wetboek van strafrecht.

Voor ouders die besluiten hun kind na schoolgang te laten leren buiten de setting van een school via thuisonderwijs, wordt de mogelijkheid hiervoor sterk ingeperkt. Dat is een kwalijke zaak, aangezien deze vorm en invulling van leerrecht, te weten buiten een school door middel van thuisonderwijs, in andere landen wel mogelijk gemaakt is.

Het doet ook geen recht aan het burgerlijk wetboek Artikel 1:247, waarin beschreven staat dat ouders verantwoordelijk zijn voor het welzijn van hun kind. Op grond hiervan moeten ouders de mogelijkheid krijgen om ook na schoolgang te besluiten hun kind te laten leren buiten de setting van een school.

Klem

Een ander punt dat blijft bestaan en zelfs vaker van toepassing zal zijn als dit wetsvoorstel wordt aangenomen is dat ouders klem komen te zitten. Klem, omdat wanneer ouders constateren dat het onderwijs op school niet past bij hun kind ze geen andere mogelijkheid hebben dan hun kind zo ziek te laten worden dat de strengere voorwaarden van deze aanvulling op de leerplicht van toepassing zijn, ofwel een strafbaar feit begaan door een kind niet langer naar school te sturen. Een dergelijke implementatie, waarbij ouders klem komen te zitten, is gezien het verslag van de parlementaire ondervragingscommissie kinderopvangtoeslag¹ zeer onwenselijk.

Op grond hiervan pleit ik voor een kaderwet die thuisonderwijs regelt en uit het strafrecht trekt, zodat het een vrij toegankelijke onderwijsvorm wordt en ouders niet langer klem komen te zitten.

Thuisonderwijs

Zowel nationaal als internationaal is er een groeiende tendens om te kijken naar passend onderwijs of personalized learning² om zoveel mogelijk aan te sluiten bij de leermogelijkheden van een kind. Doordat thuisonderwijs altijd aansluit bij een kind, biedt het een volwassen en bij definitie beter passend alternatief naast onderwijs op school.

Er is genoeg wetenschappelijk onderzoek³ dat aantoont dat kinderen "zich in hun schoolvorderingen en in hun sociaal-emotionele ontwikkeling in positieve zin van hun op school onderwezen⁴ leeftijdsgenoten" onderscheiden. Uit een langdurig onderzoek in Engeland kwam bijvoorbeeld naar voren dat 'working-class' kinderen, die thuisonderwijs kregen, beter scoorden dan schoolgaande kinderen van professionele 'middle-class' ouders en dat bij thuisonderwezen kinderen sekseverschillen in examenresultaten verdwijnen⁵. Ook in Nederland stromen kinderen vanuit thuisonderwijs succesvol door naar het voortgezet onderwijs (VO) en het hoger onderwijs, zoals van goed onderwijs verwacht mag worden⁶. Hoewel thuisonderwijskinderen niet naar school gaan, staan zij middenin de maatschappij en zijn zelfs bovengemiddeld maatschappelijk betrokken⁷.

Hun contacten zijn veel gevarieerder dan wanneer ze een school zouden bezoeken in de wijk waar ze wonen, doordat thuisonderwijzers uit alle mogelijke richtingen en alle lagen van de bevolking komen.

Bovendien is er geen sprake van segregatie op leeftijd: ze zijn gewend om met alle leeftijden op te trekken en daarvan te leren (zoals bijvoorbeeld ook bij Montessori- of Jenaplan-onderwijs).

Ik wil u daarom vragen om dit wetsvoorstel te herzien en de mogelijkheid om leerrecht buiten de setting van een school (thuisonderwijs) mogelijk te maken en het leerrecht buiten de invloed van het strafrecht te halen.

Hoogachtend,

Lucia Schipper

1

https://www.tweedekamer.nl/sites/default/files/atoms/files/20201217_eindverslag_parlementaire_ondervragingscommissie_kinderopvangtoeslag.pdf

² IMPACT REPORT. Building Capacity for Personalized Learning and More, 2016-2017

³ Zie bv Rudner, L.M. (1999). *Scholastic Achievement and Demographic Characteristics of Home School Students in 1998*. *Education Policy Analysis Archives*, 7(8).

Sperling, J. (2004). *Thuisonderwijs in Vlaanderen: een voorbeeld voor Nederland*. *NJB*, 2004/25.

Verdonschot, A. (2007). *Socialization in a Homeschooling Situation: A Review of Literature*.

Gaither, M. (2007) *The Wiley Handbook of Home Education*.

⁴ Blok, H. (2002). *De effectiviteit van thuisonderwijs: een overzicht van onderzoeksresultaten*. *Nederlands Tijdschrift voor Onderwijsrecht en Onderwijsbeleid*, 14(4), 151-163.

⁵ Zie onderzoek geciteerd in 'Children Taught At Home Learn More', *The Observer* 13 aug. 2000; 'School Is Out Forever', *The Guardian* 10

⁶ Hoewel uit het Rapport De Staat van het Onderwijs 2020 allerlei resultaten over schoolonderwijs komen die helemaal niet positief zijn.

⁷ Blok, H. (2002) *De effectiviteit van thuisonderwijs: een overzicht van onderzoeksresultaten*. *Nederlands Tijdschrift voor Onderwijsrecht en Onderwijsbeleid*, 14(4), 151-163.